

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen maaseutuelinkeinojen rahoituslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 60/1998 vp maaseutuelinkeinojen rahoituslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Eduskunta, jolle maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 15/1998 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Maaseutuelinkeinojen rahoituslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on kehittää maaseutua, edistää ja monipuolistaa maaseudun elinkeinotoimintaa, edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä, tukea haja-asutusalueiden ja yhdyskuntien kehittämistä sekä parantaa maatilatalouden rakennetta ja toimintaedellytyksiä. Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä tulee ottaa huomioon Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan sekä alue- ja rakennepolitiikan tavoitteet.

Tämän lain mukaisissa toimenpiteissä on kiinnitettävä erityistä huomiota:

1) tuottavuuden ja kilpailukyvyn lisäämiseen, maaseutuyritysten toiminnan monipuolistamiseen ja kehittämiseen taloudellisina kokonaisuuksina sekä yhteistoiminnan edistämiseen;

2) tilanpidon ja muun yritystoiminnan aloittamiseen;

3) tuotteiden laadun parantamiseen ja tuotannon uudistamiseen markkinoiden tarpeita vastaavaksi;

4) kestäväan kehityksen mukaiseen tuotantoon, ympäristönäkökohtiin, vesivarojen kestäväan käytön periaatteisiin ja työympäristön parantamiseen;

5) toteutettavien toimenpiteiden työllisyysvaikutuksiin; sekä

6) asunto-olojen kehittämiseen ja asuin- ympäristön parantamiseen.

2 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan toimenpiteisiin, jotka rahoitetaan tämän lain tavoitteiden toteuttamista varten maa- ja metsätalousministeriön käyttöön annetuilla varoilla.

Tämän lain tavoitteiden saavuttamiseksi voidaan käyttää sekä kansallisia että Euroopan yhteisön (EY) rakennerahastoista tai Euroopan unionin (EU) muista varoista osaksi tai kokonaan rahoitettavia rakennepoliittisia, ohjelmaperusteisia ja muita maatalouden, maaseudun yritystoiminnan sekä maaseutuun tai lähialueyhteistyöhön liittyviä tukijärjestelmiä.

Euroopan unionin osaksi rahoittamien peltonmetsitystoimenpiteiden ja muiden metsätaloustoimenpiteiden osalta on voimassa,

mitä säädetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (1094/1996), Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/1982) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa (1349/1996) avustuksista, jollei tämän lain 7 §:n 1 ja 2 momentista, 8 §:stä, 24 §:n 2 momentista, 51 §:stä ja 58 §:n 2 momentista muuta johdu. Lisäksi noudatetaan, mitä säädetään tämän lain 4 §:ssä, 11 §:n 1 ja 4 momentissa, 13 §:ssä, 23 §:n 1 momentissa, 41, 44, 45, 47, 55 §:n 1 ja 3 momentissa, 57, 64 §:n 1 ja 3 momentissa ja 66, 69 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 70, 74 ja 75 §:ssä.

Lisäksi on voimassa, mitä säädetään usjakojen tukemisesta annetussa laissa (24/1981), vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa (56/1980) ja peruskuivatustoiminnan tukemisesta annetussa laissa (947/1997).

Tämän lain 1—4, 6—9, 12, 23, 41, 44—46, 49—56, 58, 63—64, 67, 69, 74 ja 76 §:ää sovelletaan myös kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan myöntämään neuvoston asetuksen (EY) N:o 951/97 mukaiseen maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukeen.

Tätä lakia ei sovelleta Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvien toimenpiteiden tukemiseen eikä niihin muihin toimenpiteisiin, joita rahoitetaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen varoista.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *maaseutuyrityksellä* yritystä, joka harjoittaa maatilataloutta tai maatilatalouden yhteydessä pienyritystoimintaa;

2) *maatilataloudella* maataloutta ja metsätaloutta;

3) *maataloudella* peltoviljelyä, karjataloutta ja muuta eläinten pitoa, kasvi-huonetuotantoa, puutarha- ja taimitarhaviiljelyä, turkistarhausta, hevostaloutta, porotaloutta, kalanviljelyä, mehiläistaloutta, sisävesikalastusta, ammattimaista metsästystä, ammattimaista marjastusta ja sienestystä taikka muuta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettujen tuotteiden tuotantotoimintaa;

4) *pienyritystoiminnalla* muuta kuin 2 kohdassa tarkoitettua luonnon jatkuvaan tuotto-kykyyn perustuvaa yritystoimintaa sekä alkutuotannon yhteydessä harjoitettua muuta yritystoimintaa, joka työllistää yrittäjän ja hänen perheenjäsentensä lisäksi muita henkilöitä alkutuotanto mukaan luettuna enintään kolmea vuosityöpaikkaa vastaavasti;

5) *maataloustuotteiden jalostuksella ja markkinoinnilla* Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettujen tuotteiden jalostusta tai markkinoille saattamista;

6) *maatilalla* yhden tai useamman rekisteritilan tai tilanosan muodostamaa maatilataloudellista kokonaisuutta;

7) *luottolaitoksella* osuuspankkeja, säästöpankkeja ja liikepankkeja sekä niiden konserniin kuuluvia yhteisöjä ja Suomen Hypoteekkiyhdistystä ja muuta maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävää yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa mainittuihin luottolaitoksiin;

8) *keskusrahallaitoksella* maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä tarkemmin määrittävää luottolaitosta tai muuta yhteisöä, jonka toiminta voidaan rinnastaa luottolaitokseen;

9) *ohjelma-asiakirjalla* Euroopan yhteisön komission hyväksymää Suomea koskevaa ohjelma-asiakirjaa, jonka nojalla toteutetaan kumppanuusperiaatteen mukaisesti sovittuja tavoitteita, tai kansallista ohjelma-asiakirjaa, jonka nojalla toteutetaan kansallisia kehittämishankkeita tai -toimenpiteitä; sekä

10) *toimenpidesuunnitelmalla* tuen hakijan laatimaa kirjallista suunnitelmaa, jonka mukaisesti on tarkoitus toteuttaa ohjelma-asiakirjassa tai yhteisön toimenpiteissä asetettuja tavoitteita.

Valtioneuvosto antaa tarkemmat määräykset siitä, mitä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu maatilataloudellinen kokonaisuus käsittää.

4 §

Muu julkinen tuki

Tämän lain mukaista yrityskohtaista tukea laskettaessa otetaan vähentävänä huomioon samaan hankkeeseen myönnetty muu julkinen rahoitustuki.

Tuki ei saa ylittää Euroopan yhteisön asetuksissa tai komission päätöksissä säädettyä tai määrättyä enimmäistukea.

5 §

Tuen saamisen yleiset edellytykset

Tukea voidaan myöntää yhdelle tai useammalle luonnolliselle henkilölle, yksityis- tai julkisoikeudelliselle yhteisölle sekä säätiölle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Tukea voidaan myöntää myös edellä mainituille yhteisesti.

Tukea voidaan myöntää sellaiselle maaseutuyritykselle, jolla katsotaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan ja joka edistää maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiä ja jonka tukemista voidaan pitää tämän lain tavoitteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaisena. Tukemisen tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa on 10 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa ja 4 luvussa tarkoitettujen tukien sekä 11 §:ssä tarkoitettujen luonnonhaittakorvauksen osalta edellytettävä sitä, että tuen saaja asuu maaseutuyrityksen sijaintipaikalla tai sellaisella etäisyydellä siitä, että yritys tulee asianmukaisesti hoidetuksi huomioon ottaen muun muassa eläinsuojelulain (247/1996) säännökset.

Tämän lain mukaista tukea ei myönnetä alle 18-vuotiaalle eikä 65 vuotta täyttäneelle henkilölle.

Valtioneuvosto voi päättää, että muun kuin maatalouden rakenteiden tehokkuuden parantamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 950/97, jäljempänä EY:n rakenneasetus, 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen viljelijän muusta ammatista kuin tässä laissa tarkoitettujen elinkeinotoiminnan harjoittamisesta saamat tulot eivät saa olla valtioneuvoston päätöksellä vahvistettavaa määrää suuremmat.

Valtioneuvoston päätöksellä säädetään niistä tapauksista, joissa voidaan poiketa edellä tässä pykälässä säädetyistä edellytyksistä.

6 §

Tuen myöntämisen tarkemmat perusteet

Valtioneuvosto päättää valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen ja maatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitettujen varojen rajoissa tässä laissa tarkoitettujen tukijärjestelmien käyttöön ottamisesta ja tarvittaessa soveltamisajasta.

Valtioneuvosto päättää tarkemmin tukimuodoista, tuen myöntämisen perusteista, tu-

kien enimmäismääristä ja sopimukseen perustuvien tukien yleisistä ehdoista. Tuki voidaan eriyttää alueittain.

7 §

Varojen ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii tämän lain tarkoituksiin käytettävissä olevien varojen ohjaamisesta antamalla Euroopan yhteisön säännöksiä, lakia, valtioneuvoston päätöstä ja maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmaa tarkempia määräyksiä varojen käytöstä.

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa määräyksiä varojen määrällisestä, alueittaisesta, toimialoittaisesta ja kohderyhmittäisestä ohjaamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää määrittämiensä ehdoin maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttämisestä maaseutuyritysten kehittämistä koskevien tutkimusten ja selvitysten tekemiseen sen mukaan kuin valtioneuvoston päätöksellä säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö antaa myös tätä lakia ja sen nojalla annettavaa valtioneuvoston päätöstä tarkemmat määräykset tämän lain nojalla tuettavasta raken- tamisesta ja vahvistaa tarvittavilta osin siinä hyväksyttävät yksikkökustannukset.

8 §

Euroopan yhteisön rahoitus

Maa- ja metsätalousministeriö toimii Euroopan maatalouden tuki- ja ohjausrahaston varoista myönnettävien varojen hallinnoinnista vastaavana ministeriönä (*rahastovastuuministeriö*) ja antaa varoja myös muiden ministeriöiden hallinnonaloille rahaston rahoittamien ohjelmien täytäntöönpanoa varten riippumatta siitä, myönnetäänkö varat edellä mainitusta rahastosta valtiolle vai valtion edelleen välitettäväksi. Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii myös yhteisön maksusuuden hakemisesta, varojen valtion talousarvioon tai maatilatalouden kehittämisrahastoon tulouttamisesta sekä varojen muusta tilinpidosta ja varojen tilittämisestä komissiolle. Samoin maa- ja metsätalousministeriölle kuuluu tarvittavien selvitysten antaminen sekä edustaminen Euroopan yhteisön toimielimissä tässä laissa tarkoitettuja asioita käsiteltäessä.

Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta Suomelle myönnettujen varojen hallinnoinnista vastaavat ministeriöt antavat maa- ja metsätalousministeriölle varat tässä laissa tarkoitettujen ohjelmien toteuttamiseen.

Euroopan maatalouden tuki- ja ohjausrahastosta tämän lain mukaiseen tukeen myönnettävät varat tuloutetaan pääsääntöisesti valtion talousarvion kautta valtiovarastoon. Varat, jotka muutoin tulisi tulouttaa valtion talousarvion kautta valtiovarastoon, voidaan tulouttaa maatilatalouden kehittämisrahastoon, jos ne saadaan 13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun, maatilatalouden kehittämisrahastosta myönnetyn tuen perusteella. Rahaston ohjausosastosta 10 §:ssä tarkoitettuihin tukiin saatavat varat tuloutetaan maatilatalouden kehittämisrahastoon, jollei kysymys ole korkotukilainan korkotukena myönnettävästä tuesta.

2 luku

EU-osarahoitteiset tuet

9 §

Yleistä

Euroopan unionin osaksi rahoittamaa tukea, jäljempänä EU-osarahoitteinen tuki, myönnettäessä noudatetaan tämän lain säännöksiä siltä osin kuin asiasta ei ole säädetty Euroopan yhteisön asetuksissa tai niiden nojalla annetuissa päätöksissä tai määräyksissä.

10 §

Maaseutuyritysten tukeminen

EY:n rakenneasetuksessa tarkoitetuista tuista voidaan myöntää:

- 1) tukea maaseutuyritysten ja niiden yhteenliittymien investointeihin;
- 2) tukea nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamiseen;
- 3) lisätukea nuorten viljelijöiden maaseutuyritysten investointeihin;
- 4) tukea maaseutuyritysten yhteisinvestointeihin; sekä
- 5) kirjanpitoavustusta, yhteenliittymän aloittamistukea, tukea aikuiskoulutukseen se-

kä tukea maaseutuyrityksiä koskeviin neuvontapalveluihin.

11 §

Luonnonhaittakorvaus, ympäristötuki ja metsätaloustoimenpiteiden tukeminen

Maatilatalouden harjoittajalle ja muulle tukeen oikeutetulle voidaan myöntää EY:n rakenneasetuksen mukaista luonnonhaittakorvausta, ympäristönsuojelun ja maaseutuympäristön hoidon vaatimusten kanssa sopusointuisista maatalouden tuotantomenetelmistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2078/92 mukaista maatalouden ympäristötukea sekä maatalouden metsitystoimenpiteitä koskevasta yhteisön tukijärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/92 tarkoitettua tukea pellon metsitykseen ja muihin metsätaloustoimenpiteisiin. Pellonmetsitykseen liittyvän varsinaisen metsitystoimenpiteen ja muiden metsätaloustoimenpiteiden osalta tukeen oikeutetuista säädetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa ja Lapin vajatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa.

Luonnonhaittakorvauksen enimmäismäärästä ja muista yleisistä ehdoista päättää valtioneuvosto, ympäristöasioiden osalta kuitenkin kuultuaan ensin ympäristöministeriötä.

Maatalouden ympäristötukijärjestelmän täytäntöönpanosta vastaa maa- ja metsätalousministeriö. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee myös mainitussa asetuksessa tarkoitetut maatalouden ympäristöohjelmat ja niiden toimeenpanon yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Maatalouden ympäristötukien yleisistä ehdoista ja enimmäistukimäärästä päättää valtioneuvosto. Tarkemmat määräykset ja ohjeet maatalouden ympäristötukijärjestelmän toimeenpanosta antaa maa- ja metsätalousministeriö kuultuaan ympäristöministeriötä.

Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/92 tarkoitetun ohjelman laatii maa- ja metsätalousministeriö. Siitä, millä edellytyksillä pelto hyväksytään metsitettäväksi sekä pellon metsitykseen liittyvän metsityksen hoitopalkkion ja tulonmenetykskorvauksen enimmäismäärästä sekä yleisistä ehdoista päättää valtioneuvosto. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

12 §

Muut EU-osarahoitteiset tuet

Maataloustuotteiden jalostamisen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 951/97, metsätaloustuotteiden jalostamisen ja kaupan pitämisen edellytysten parantamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 867/90, hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2200/96 ja tuottajaryhmittymistä ja niiden liitoista annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 952/97 tarkoitettuja tukia saadaan myöntää:

1) maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin;

2) tuottajaorganisaatioiden, tuottajaryhmi- en, niiden liittojen ja esihyväksytyjen tuottajaryhmittymien toiminnan tukemiseen; sekä

3) muihin tämän lain soveltamisalaan kuuluihin toimenpiteisiin sen mukaan kuin Euroopan yhteisön säännöksissä säädetään tai sen toimielinten päätöksissä määrätään.

3 luku

Maaseudun kehittämiseen tarkoitettut ohjelmaperusteiset ja muut tuet

13 §

Maaseudun alue- ja rakennekehityksen tukeminen

Edellä tässä laissa säädetyn lisäksi tukea voidaan myöntää 1 §:ssä mainittuja tavoitteita toteuttaviin seuraaviin tarkoituksiin:

1) kansalliset ohjelmat, kehittämistoimenpiteet ja hankkeet;

2) Euroopan yhteisön rakennerahastojen varoista osarahoitettujen tavoitteiden tai yhteisöaloitteiden mukaisiin ohjelmiin sisältyvät toimenpiteet ja hankkeet; sekä

3) muut kansallisista varoista ja Euroopan yhteisön rakennerahastojen varoista osaksi rahoitettavat toimenpiteet ja hankkeet.

Lakia sovelletaan sekä yhteisön että kansalliseen julkiseen rahoitusosuuteen, jollei EY:n säädöksistä tai niiden nojalla annetuista päätöksistä muuta johdu. Kansallinen rahoitusosuus voi olla sekä valtion että muun julkisyhteisön myöntämää tukea.

Valtioneuvosto voi päättää tarkemmin tuettavien toimenpiteiden hyväksyttävistä kustannuksista.

14 §

Tuen kohteet

Tämän luvun mukaista tukea on ensisijaisesti myönnettävä sellaisiin toimenpiteisiin ja hankkeisiin, joiden avulla hyöty ohjautuu mahdollisimman monelle maaseutuyrittäjälle, yhteisesti maaseutuyrittäjille ja muille maaseudulla yritystoimintaa harjoittaville tai joiden vaikutus alueen hyvinvoinnin lisääntymiseen tai tasapainoiseen kehittymiseen on muutoin merkittävä. Tukea voidaan myöntää myös yrityskohtaisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin. Tukea myönnettäessä on kiinnitettävä huomiota toimenpiteen tai hankkeen taloudellisiin, sosiaalisiin ja sivistyksellisiin vaikutuksiin sekä tasa-arvo-, ympäristö- ja työllisyysvaikutuksiin.

Tässä luvussa tarkoitettua tukea voidaan osoittaa myös sellaisiin valtion, kunnan tai kuntayhtymän hankkeisiin, joissa hankkeen kohde jää julkisyhteisön omistukseen eikä kustannusten periminen muilta hyödynsaajilta hankkeen luonteen, kustannusten suuruuden tai hyödyn ja kustannusten vaikean kohdentamisen vuoksi ole tarkoituksenmukaista. Tällaisissa hankkeissa tuki voi kattaa kustannukset kokonaan.

15 §

Vesivarahankkeet

Sen lisäksi, mitä yhdyskuntien vesihuolto-toimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa on säädetty, tukea voidaan myöntää valtion talousarviossa osoitettujen määrärahojen rajoissa myös valtion vesihuoltotöiden ja vesistötoimenpiteiden toteuttamiseen. Valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyösapuoelle. Tällöin on sovittava myös niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

Valtioneuvosto päättää tarkemmin tuen myöntämisen edellytyksistä ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä.

4 luku

Kansalliset rahoitustuet

16 §

Maaseutuyritysten investointien tukeminen

Maaseutuyritysten tuotannollisiin investointeihin ja tuotantotoiminnan edellyttämiin ympäristön- ja työsuojelullisiin investointeihin voidaan myöntää tukea siten kuin EY:n rakenneasetuksen 12 artiklassa säädetään, ja muutoin sikäli kuin Euroopan yhteisön lain-säädännössä jäsenvaltion oikeutta tuen myöntämiseen ei ole rajoitettu.

Lisäksi tukea voidaan myöntää sika- ja siipikarjatalouteen ja kananmunantuotantoon siirtymä kautena 31 päivään joulukuuta 1999 saakka siten kuin Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn sopimukseen liittyvässä asiakirjassa (*liittymisasiakirja*), on sovitettu sekä lisätukea siten kuin EY:n rakenneasetuksen 12 artiklassa säädetään tai komission päätöksessä määrätään.

Investointihankkeiden suunnittelukustannuksiin voidaan myöntää avustusta rakennus- ja investointikustannusten tuen lisäksi.

17 §

Korotetut rahoitustuet

Maatilatalouteen ja nuorten viljelijöiden tukemiseen voidaan myöntää valtioneuvoston päätöksellä tarkemmin säädettävän perustein korotettua tukea seuraavasti:

1) tukea maatilatalouden tuotannollisiin investointeihin avustuksena, valtionlainaan sisältyvänä korkoetuutena, korkotukilainan korkotukena taikka niiden yhdistelmänä vuosina 1997—2001 siten, että avustuksen tai avustukseksi muunnetun korkoetuuden tai korkotuen taikka niiden yhdistelmän määrä on enintään 50 prosenttia sika- tai siipikarjatalouteen tai munantuotantoon liittyvien investointien hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista ja enintään 75 prosenttia hevostalouden, kasvihuonetuotannon, avomaan puutarhatuotannon ja muun varsinaisen maatalouteen kuuluvan tuotannon investointien hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista; ja

2) nuorten viljelijöiden lisätukea EY:n rakenneasetuksen 10 artiklassa tarkoitettujen nuorten viljelijöiden käynnistystuen lisäksi avustuksena enintään 30 000 markkaa, kui-

tenkin enintään 35 prosenttia hyväksyttävien aloittamiskustannusten määrästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tukia ei myönnetä henkilölle, jonka omistama maatala sijaitsee maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1059/1994) 6 §:ssä tarkoitettulla pohjoisella alueella. Muutoin tukia voidaan myöntää vain, jos rahoitettavat investoinnit eivät lisää asianomaisen alan kokonaistuotantokapasiteettia. Edellä 5 §:ssä tarkoitettua hakijan taloudellista asemaa arvioitaessa ei maatalouden ulkopuolisia tuloja oteta huomioon.

18 §

Maaseutuyritysten kehittämistuki

Maaseutuyrityksen kehittämiseen voidaan myöntää tukea tuotteiden, tuotantomenetelmien, markkinoinnin, yrityksen johtamisen ja ympäristön parantamisen kehittämishankkeisiin, yrityksen tarvitsemaan koulutukseen tai aloitettavan yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen.

19 §

Pienyritystoiminnan käynnistystuki

Maaseudun pienyritystoiminnan käynnistämiseen voidaan myöntää käynnistysavustusta yritystoiminnan aloittamisen tai laajentamisen aiheuttamiin palkka- tai muihin työvoimakustannuksiin enintään kolmelle 12 kalenterikuukauden pituiselle käynnistysvuodelle. Yrittäjän itsensä osalta käynnistysavustusta myönnetään valtioneuvoston päätöksellä säädettävä määrä.

20 §

Pienyritystoiminnan tuen enimmäismäärä

Myönnettäessä 16, 18 ja 19 §:n mukaista tukea maaseutuyrityksessä harjoitettavaa maatalouden ulkopuolista pienyritystoimintaa varten monipuolistamistukena voidaan hakijalle myöntää tukea tuen myöntämistä edeltäneen kolmen vuoden aikana muuhun kuin maatalouteen myönnetyn yritystuen kanssa yhteensä enintään 570 000 markkaa. Tuotannon monipuolistamisen edellyttämään koulutukseen voidaan myöntää lisäksi koulu-

tusavustusta enintään 5 700 markkaa hakijaa kohti.

5 luku

Rahoitusjärjestelmät

23 §

Toiminnan rahoitus ja tukimuodot

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitustukeen voidaan käyttää valtion talousarviossa ja 65 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden osalta maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitettuja varoja sekä EU:n osoittamia muita varoja.

Tämän lain mukainen rahoitustuki voidaan myöntää avustuksena, valtionlainojen korkeutuena, korkovapautena ja lyhennysten vapaavuosina sekä luottolaitosten varoista myönnettyjen lainojen korkotukena. Tämän lain 3 luvussa tarkoitettu tuki voidaan myöntää myös jättämällä valtion ensin maksaman hankkeen kustannukset osaksi tai kokonaan perimättä hankkeen muilta osakkailta tai hyödynsaajilta.

Lainan saajalta ei peritä korkoa siltä ajalta, jolta korkojen maksamisessa on myönnetty korkovapautta.

24 §

Vakuudet

Valtionlainalla tulee lainaa nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus ole myöntänyt vakuuden hankkimisesta vapautusta.

Jos muun kuin lainaan liittyvän tuen hakijana on muu kuin julkisoikeudellinen yhteisö, voi tuen myöntävä viranomainen tai metsäkeskus vaatia tältä tarvittaessa vakuuden. Tuen myöntävä viranomainen päättää vakuuden muodosta. Valtioneuvosto antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset siitä, milloin vakuuden antaminen on tarpeen.

25 §

Valtionlainan korko

Luottolaitokset voivat myöntää lainaa maa- ja metsätalousministeriön osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista (*valtionlainat*).

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnetyn lainan korko (*kokonaiskorko*)

21 §

Maanostolainoitus

Maanostolainaa voidaan myöntää

- 1) pelto- ja metsäsisäalueen hankkimiseen;
- 2) maatilan tai sen osan hankkimiseen;
- 3) tuotantorakennuksen hankkimiseen maapohjineen;
- 4) tasingon ja lunastusosuuden maksamiseen; sekä
- 5) lakiosan täydennyksen suorittamiseen.

Lainoitettavaan hankintahintaan voidaan sisällyttää myös samassa yhteydessä hankitun maatalousirtaimiston hyväksyttävät kustannukset. Maanostolainaa voidaan myöntää myös tulevalle tilanpidon jatkajalle.

Maanostolainan määrä on enintään 80 prosenttia hyväksyttävän hankintahinnan, tasingson, lunastusosuuden tai lakiosan täydennyksen määrästä.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset hyväksyttävän hankintahinnan määrittämisestä.

22 §

Asuntorahoitus

Tukea voidaan myöntää maatilan asuinrakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen ja peruskorjaukseen sekä asuntotilan hankintaan, mikäli mainittuihin tarkoituksiin ei myönnetä muuta tukea julkisista varoista.

Tukea voidaan myöntää myös asuin ympäristön parantamiseen ja kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaan rakennuksen kuntoonpanoa varten.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuensaaja käyttää tuen kohteena olevaa asuntoa omana, perheenjäsentensä, tilan syyntinkiläisten tai maatalouslomittajien vakinaisena asuntona.

Valtioneuvosto päättää tarkemmin tuen myöntämisen edellytyksistä ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä.

määräytyy maatalouteen myönnettyjen markkinaehtoisten luottojen keskikoron perusteella. Lainansaajan on maksettava lainasta kyseistä korkoa viisi prosenttiyksikköä alemmaa korkoa, kuitenkin vähintään kahden prosentin vuotuista korkoa. Koron määräytymisestä, korkoetuuden ja korkovapauden muuntamisesta avustukseksi samoin kuin avustuksen sekä vapaavuosien ja korkovapauden enimmäismääristä säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

26 §

Valtionvastuu

Valtio on vastuussa luottolaitokselle tämän lain nojalla myönnettyjen valtionlainojen niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä siltä osin kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan valtionlainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maa- ja metsätalousministeriön antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyn yhteydessä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumuksella.

27 §

Valtionlainoista maksettavat hyvitykset

Maa- ja metsätalousministeriö päättää luottolaitokselle valtionvastuun perusteella suoritettavasta pääoman ja korkojen hyvityksestä. Ennen hyvityksen vahvistamista ministeriön on selvitettävä, että velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu ja ettei menetyks-

tä ole voitu kattaa vakuutena olevan omaisuuden myynnistä saaduilla varoilla. Vakuuden myyntiä ei kuitenkaan vaadita silloin, kun velallinen tai lainasta vastuussa oleva kolmas henkilö saa yrityssaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä tai muussa niitä vastaavassa järjestelyssä tai vakuusvastuun järjestelyssä säilyttää vakuutena olevan omaisuuden. Hyvityksen suorittaa luottolaitokselle maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus maatilatalouden kehittämismisrahaston varoista.

Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen on tilittävä ne maa- ja metsätalousministeriölle maatilatalouden kehittämismisrahastoon edelleen tuloutettavaksi. Maa- ja metsätalousministeriö voi periä luottolaitokselle maksetut hyvitykset takaisin lainansaajalta.

Lainansaajalta voidaan periä luottolaitokselle maksetusta 2 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetusta hyvityksestä vuotuista korkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Tästä on otettava merkintä tukipäätökseen.

Maa- ja metsätalousministeriön on käsiteltävä valtionlainaa koskeva hyvityshakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun luottolaitoksen hakemus on saapunut maa- ja metsätalousministeriölle ja velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyydestä johtuva lopullinen menetys on todettu. Mikäli hyvityshakemuksen ratkaisemiseen tarvitaan luottolaitokselta lisäselvitystä, laskeaan kolmen kuukauden määräaika siitä, kun maa- ja metsätalousministeriön pyytämät lisäselvitykset on annettu ministeriölle. Mikäli määräaika ylitetään, on valtio velvollinen suorittamaan ylitysajalta viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

28 §

Valtionlainan tilittäminen

Luottolaitos on velvollinen maksamaan erääntyneet valtionlainan lyhennykset ja korot valtiolle sitä mukaa ja sen suuruisena kuin lainansaajat ovat velvolliset suoritta-

maan velkaansa luottolaitokselle. Tilitykset on suoritettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun laina on velalliseen nähden erääntynyt tai velallinen on maksanut ylimääräisen lyhennyksen.

Luottolaitoksen hyvityshakemuksen johdosta annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaiset maksut on maksettava seitsemän pankkipäivän kuluessa siitä, kun luottolaitos on saanut päätöksestä tiedon.

29 §

Korkotukilainojen korko

Luottolaitoksen korkotukilainasta perimä kokonaiskorko saa olla enintään sen koron suuruinen, jota pankki perii samanlaisiin tarkoituksiin myönnettävistä normaalikorkoisista lainoista lisättynä korkotukilainojen myöntämisestä ja hoitamisesta aiheutuvilla ylimääräisillä kustannuksilla. Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus olla hyväksymättä lainaa korkotukilainaksi, jos lainan kokonaiskorko poikkeaa edellä mainitusta korosta.

Lainasta maksettavan korkotuen suuruus on neljä prosenttiyksikköä. Lainansaajan on kuitenkin maksettava lainasta vähintään kahden prosentin vuotuista korkoa. Korkotukea maksetaan myös yrityssaneerausta ja yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen vireillä ollessa. Korkotukea ei makseta niiden lisäkustannusten osalta, jotka aiheutuvat ulkomaan valuutan määräisen luoton valuuttakurssien muutoksesta.

Yrityssaneerauksessa, yksityishenkilön velkajärjestelyssä, vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ja niihin rinnastettavassa järjestelyssä vahvistettu lainansaajan maksaman koron alentaminen ei vaikuta korkotuen määrään.

Korkotuen muuntamisesta avustukseksi sekä avustuksen enimmäismäärästä säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

30 §

Lainoitusta koskevia yleisiä säännöksiä

Laina-aika on enintään 30 vuotta.

Valtioneuvoston päätöksellä säädetään tarkemmin lainahakemuksista vaadittavista lau-

sunnoista, lainavarojen nostamisesta, työn suorittamisajasta, maksuhelpotuksista, lyhennysten ja koron kannosta, maksujen suorittamisen ajankohdasta, lainansiirroista, ylimääräisistä lyhennyksistä ja niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin, pääomamäärältään vähäisen saamisen suorittamisesta, valtionlainojen valtionvastuun toteamisesta, lainaehtojen muuttamisen menettelystä sekä muista lainan myöntämiseen ja hoitoon liittyvistä menettelyistä ja ehdoista.

Lainan saa nostaa, vaikka tuen myöntäneen viranomaisen päätös ei olisikaan vielä lainvoimainen. Jos tuen määrä tai tukiehdot päätöksestä tehdyn valituksen johdosta muuttuvat, on lainan määrää ja ehtoja muutettava vastaamaan valitukseen annetun päätöksen ehtoja. Luottolaitos ei kuitenkaan ole velvollinen muuttamaan lainamäärää sitä määrää suuremmaksi, jota se on tukea haettaessa puoltanut. Korkotukilainan ehtoja ei saa tehdyn valituksen johdosta vastoin luottolaitoksen suostumusta muuttaa.

31 §

Valtionlainojen ja korkotukilainojen rahaliike

Edellä 3 §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettu keskusrahailaitos:

- 1) välittää valtionlainat ja niiden hoitopalkkiot luottolaitoksille;
- 2) välittää valtionlainojen lyhennykset ja korot valtiolle;
- 3) allekirjoittaa valtion ja luottolaitosten väliset velkakirjat tarvittaessa valtuutuksen nojalla; sekä
- 4) tilaa korkotukilainojen korkotuet valtiolta ja välittää ne luottolaitoksille.

Tämän lain mukaisessa vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä, yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) mukaisessa järjestelyssä sekä yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaisessa järjestelyssä tehdyt muutokset valtionlainaan tehdään myös luottolaitoksen ja valtion väliseen velkaan.

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä voidaan määrätä, missä tapauksessa luottolaitokset voivat toimittaa edellä mainitut tehtävät ilman keskusrahailaitosta.

32 §

Valtiontakaus

Maa- ja metsätalousministeriö, tai työvoima- ja elinkeinokeskus maa- ja metsätalousministeriön valtuuttamana, voi valtion puolesta antaa takauksen maaseutuyritykselle käyttöomaisuus- ja käyttöpääomaa varten myönnettyjen normaaliehtoisten sekä korkotukilainojen pääoman, koron ja luottoehtojen mukaisten muiden maksusuoritusten vakuudeksi. Takausluottojen pääomaa saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 200 miljoonan markan määrä. Lainansaajan on maksettava valtiontakauksesta maatilatalouden kehittämisrahastoon tuloutettava takausmaksu. Luottolaitos huolehtii maksun tilittämisestä valtiolle. Maksun suuruudesta ja sen perimisestä säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

Valtiontakaukselle on annettava vastavakuus, jonka ei tarvitse olla turvaava. Takaus voidaan myöntää vastavakuutta vaatimatta, jos se yrityksen toiminnan kannalta on taroituksenmukaista.

Valtiolle takauksesta aiheutuvat tappiot maksetaan maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Vastatakauksen perusteella tai lainansaajalta muutoin saadut valtiolle tulevat korvaukset tilitetään maatilatalouden kehittämisrahastoon.

33 §

Takauksen vanhentuminen

Tämän lain nojalla annettuun takaukseen ei sovelleta, mitä määräajasta velkomisasioissa sekä julkisesta haasteesta velkojille annetussa asetuksessa (32/1868) säädetään takauksen vanhentumisesta. Takausmiehen edesvastausvelvollisuuden tarkemmasta määräamisestä annetun asetuksen (7/1873) 4 §:n säännöstä ei myöskään sovelleta niihin lainojen lyhennysmaksuihin, korkoihin ja muihin maksuihin, joille valtio on antanut takauksen tämän lain nojalla.

34 §

Takautumisvaatimuksesta luopuminen

Maa- ja metsätalousministeriö voi päättää, että takauksen perusteella valtion varoista

luottolaitokselle suoritettun lainan pääoma, korot ja takausmaksu jätetään perimättä sellaiselta henkilöltä, jonka ei voida katsoa kohtuudella selviytyvän maksuista pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaisen työttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrattavan syyn perusteella.

35 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitokselle suoritetaan valtionlainojen hoitamisesta aiheutuvista kuluista korvausta, jonka suuruudesta ja maksuehdoista säädetään valtioneuvoston päätöksellä.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää valtionlainan hoitamisesta luottolaitokselle maksettujen 1 momentissa tarkoitettujen korvausten perimisestä luottolaitokselta takaisin joko osaksi tai kokonaan, jos luottolaitos ei ole hoitanut valtionlainaa tässä laissa tai sen nojalla säädetyllä tavalla. Takaisinperimiseen voidaan 46 §:ssä säädetyn estämättä ryhtyä koko laina-ajan.

6 luku

Velkajärjestelyt

36 §

Valtionlainojen ja valtion myyntihintasaamisten vapaaehtoinen velkajärjestely

Sen estämättä mitä muualla säädetään, voidaan pysyviin taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen lainansaajan taloudellisen tilanteen helpottamiseksi vapaaehtoisesti järjestellä valtionlainoja ja valtion myyntihintasaamisia.

Lainansaajan voidaan katsoa joutuneen pysyviin taloudellisiin vaikeuksiin, jos hän on tullut tai on ilmeisessä vaarassa tulla maksukyvyttömäksi eikä maksukykyä voida pysyvästi palauttaa myöntämällä korkotukilainojen ja valtionlainojen lyhennysmaksuille lykkäystä tai valtionlainoille korkovapautta taikka sellaisilla varoilla, jotka ovat saatavissa hakijan yrityspääomia haitallisesti vähentämättä.

Edellytyksenä on, että velkajärjestelyn odotetaan olennaisesti parantavan lainansaa-

jan taloudellista tilannetta. Yritystoimintansa lopettaneen tai lopettavan lainansaajan velkoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä vain, jos lainansaajan asunnon säilyttämistä ei voida muutoin turvata. Vapaaehtoinen velkajärjestely ei estä suostumasta yrityksen saneerausesta annetun lain 97 §:ssä tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain 78 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn.

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä voidaan pidentää valtionlainojen ja valtion myyntihintasaamisten takaisinmaksuaikaa, alentaa korkoa sekä myöntää lyhennysten ja korkojen suorittamisessa maksuvapautusta. Lisäksi voidaan 31 päivään joulukuuta 2001 asti myöntää lyhennysmaksuille lykkäystä siten kuin valtioneuvoston päätöksellä tarkemmin säädetään. Laina-aikaa voidaan erittäin painavasta syystä pidentää yli 30 §:n 1 momentissa säädetyn laina-ajan.

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä sovitut velkasuhteen ehtojen muutokset koskevat myös takaajaa, muuta velasta vastuussa olevaa henkilöä sekä velasta vakuuden asettanutta henkilöä, kuitenkin niin, että näiden asemaa ei saa ilman asianomaisen suostumusta heikentää.

37 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn rajoitukset

Vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä ei voida myöntää maksuvapautusta valtionlainan lyhennyksille, jos lainan esinevakuus tai lainalle liike- tai siihen verrattavassa toiminnassa annettu takaus turvaa lyhennysten maksun. Erityisen painavista syistä voidaan maksuvapautus kuitenkin myöntää siten kuin valtioneuvoston päätöksellä tarkemmin säädetään. Hakemus on näissä tapauksissa saatettava maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

Jos lainansaaja on lopettanut maataloustuotannon, voidaan maksuvapautus 1 momentissa säädetyn estämättä kuitenkin myöntää, jos:

1) lainansaaja on myynyt vakuutena olevan omaisuuden asuinrakennusta ja siihen liittyvää maa-aluetta lukuun ottamatta;

2) lainansaajan ei katsota kohtuudella selviytyvän lainan takaisinmaksusta pysyvän työkyvyttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden, huoltovelvollisuuden tai muun näihin verrat-

tavan syyn vuoksi; ja

3) maksuvapautus tulee täysimääräisesti lainansaajan hyväksi parantamatta samalla muiden velkojien oikeutta saada saamisistaan maksu.

Jos lainansaajalle korkotuki- tai muuta luottoa myöntäneet velkojat eivät osaltaan suostu vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn, valtionlainat voidaan järjestellä vain erityisestä syystä ja edellyttäen, että valtionlainojen ja muiden valtion saamisten maksamatta oleva määrä on vähintään 75 prosenttia lainansaajan kaikista veloista.

38 §

Korkotukilainojen vapaaehtoinen velkajärjestely

Maaseutuyrityksille tämän lain tai muiden säädösten tai valtioneuvoston päätöksen nojalla myönnettyjä korkotukilainoja voidaan vapaaehtoisesti järjestellä siten kuin 36 §:ssä säädetään.

Korkotukilainan koron järjestely alentaa lainansaajan maksamaa korkoa. Korkotuen määrä lasketaan velkakirjaehtojen mukaisesta korosta. Velkajärjestely voidaan suorittaa, jos lainansaaja ja lainan myöntänyt luottolaitos ovat yksimielisiä velkajärjestelyn ehdoista ja työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut suostumuksen korkotukilainojen järjestelyyn.

39 §

Velkajärjestelysopimus

Työvoima- ja elinkeinokeskus sekä velallinen ja luottolaitos allekirjoittavat yhdessä valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisen velkajärjestelyn toteuttamista koskevan sopimuksen. Sopimus syrjäyttää lainaa koskevan velkakirjan ja tukipäätöksen ehdot.

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn edellytyksistä, menettelystä ja seurannasta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston päätöksellä.

40 §

Vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeaminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus voi määrätä vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamaan, jos

1) velallinen on velkajärjestelyä hakiessaan tai menettelyn kestäessä salannut järjestelyyn olennaisesti vaikuttavia seikkoja tai antanut niistä olennaisessa kohdassa virheellisen tiedon ja velallisen menettely on ollut sopimuksen muiden osapuolten kannalta erityisen moitittavaa;

2) lainansaaja on olennaisesti laiminlyönyt sopimuksen noudattamisen ilman hyväksyttävää syytä.

Vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa myös silloin, kun tuomioistuin vahvistaa lainansaajalle yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisen maksuohjelman. Tuomioistuimen on ohjelmaa vahvistaessaan otettava huomioon vapaaehtoiseen velkajärjestelyyn sisältyneet lainat ja saatavat niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman vapaaehtoista velkajärjestelyä.

Jos velkajärjestely on määrätty raukeamaan, velkojalla on oikeus vaatia maksua saatavastaan velalliselta niiden ehtojen mukaan, joita olisi ollut noudatettava ilman velkajärjestelyä. Velallisen ei kuitenkaan ole suoritettava velkojalle viivästyskorkoa velkajärjestelyn keston ajalta, jollei työvoima- ja elinkeinokeskus velkajärjestelyn raukeamisen syyn vuoksi toisin päättä.

7 luku

Erinäiset säännökset

41 §

Valvonta

Tuen myöntäneen viranomaisen ja metsäkeskuksen velvollisuutena on valvoa varojen käyttö- ja seurantatietojen sekä tarkastusten avulla, että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset ovat olleet olemassa ja että tuen myöntämisen ja maksamisen ehtoja noudatetaan.

Edellä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa on soveltuvin osin noudatettava, mitä yhteisön tukijärjestelmiä koskevasta yhdenmennyshallinto- ja valvontajärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 ja sen nojalla annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3887/92 säädetään. Yhdenmennyshallinto- ja valvontajärjestelmää ei kuitenkaan sovelleta tukiin, jotka myönnetään pelon metsitykseen liittyviin varsinaisiin metsi-

tystoimenpiteisiin ja muihin metsätaloustoimenpiteisiin.

Valtioneuvosto antaa tarkemmat määräykset muulle yritykselle kuin varsinaista maataloutta harjoittavalle maatilalle myönnettävän valtiontuen kertymän valvonnasta.

42 §

Rakentamisen valvonta

Rakentamiseen myönnettyjen avustusten, korkotuen sekä valtionlainojen käytön valvomiseksi ja maksamisen edellytysten toteamiseksi on sen lisäksi, mitä 44 §:ssä säädetään, rakennuspaikalla pidettävä tarpeelliseksi katsottuja tarkastuksia.

Tarkastukset suoritetaan rakennuttajan kustannuksella siten kuin tarkastuksista säädetään rakennuslaissa (370/1958) tai sen nojalla annetuissa säännöksissä. Tarkastuksen voi tämän lain mukaista valvontaa varten suorittaa myös työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymä pätevä henkilö.

Rakennusvalvontaviranomainen tai muu kunnan tehtävään osoittama viranomainen on velvollinen myös muissa tapauksissa avustamaan kunnan alueella tämän lain täytäntöönpanossa suorittamalla etuuden hakijan kustannuksella rakennusten arviointeja, tarkastuksia ja muita toimialaansa kuuluvia tehtäviä.

43 §

Luottolaitoksissa suoritettava valvonta

Tämän lain mukaisia lainoja myöntävien luottolaitosten on valvottava, että lainat nostetaan lainasta annetun maaseutuelinkeinoviranomaisen tukipäätöksen mukaisesti.

Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle yksilöidystä pyynnöstä sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen sen selvittämiseksi, onko lainan hakija ollut tuen tarpeessa. Se on myös velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle tai sen valtuuttamalle henkilölle ne tiedot ja tarkastettavaksi ne asiakirjat, jotka tarvitaan sen toteamiseksi, onko lainaehdot ja asianomaiset Euroopan yhteisön säädöksiä, tätä lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä muutoin noudatettu. Edellä mainittu tietojenantovelvollisuus koskee myös salassa pidettäviä tietoja.

44 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, työvoima- ja elinkeinokeskuksilla, maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta kauppa- ja teollisuusministeriöllä sekä metsitykseen tai muihin metsätaloustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin suunnitelmiin perustuvien ympäristötuen erityistukisopimusten osalta myös alueellisilla ympäristökeskuksilla on oikeus suorittaa valtuuttamallaan henkilöllä ennakolta ilmoittamatta avustusten, lainojen ja muiden tukien myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia.

Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään heille kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus tarkastaa valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Tarkastus voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää. Tarkastusta ei kuitenkaan saa ilman asianomaisen suostumusta suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa asuintiloissa.

Valtioneuvosto voi tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta eri viranomaisten tarkastusoikeudesta.

Poliisin on annettava tarpeellista virkapuuta korvauksetta 1 momentissa sekä 41—43 §:ssä tarkoitettussa valvonnassa.

45 §

Tietojensaanti, luovutus ja salassapito

Tietojen luovuttamiseen ja salassapitoon sovelletaan, mitä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain (1336/1992) 9 §:ssä säädetään.

Sen estämättä, mitä yksityisen liike- tai ammattitoimintaa, kirjanpitoa tai taloudellista asemaa koskevien tai verotusta varten annettujen tietojen salassapidosta taikka henkilötietojen suojasta muutoin säädetään, on tätä lakia täytäntöön panevilla viranomaisilla ja metsäkeskuksilla oikeus saada muilta viranomaisilta tässä laissa tarkoitettua tukea

koskevan asian käsittelemiseksi tarpeellisia tietoja henkilöstä, jota asia koskee. Tiedon-saanti koskee myös sellaisia tietoja, jotka yksityistä liike- ja ammattitoimintaa, kirjanpitoa, verotusta tai yksityisen taloudellista asemaa koskevana olisi muutoin pidettävä salassa. Tukea myöntävä viranomainen voi edellyttää, että tuen hakija tai saaja antaa selvitystä terveydentilastaan siltä osin kuin sillä on merkitystä elinkeinon harjoittamisen kannalta ja sellaisen selvityksen pyytämiseen kysymyksessä olevassa tapauksessa muutoin on perusteita.

Tämän lain täytäntöönpanoon osallistuvalla viranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa maa- ja metsätalousministeriölle, kauppa- ja teollisuusministeriölle ja ympäristöministeriölle edelleen Euroopan yhteisön asianomaisille toimielimille luovutettavaksi muutoin salassa pidettävä tieto, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä tukea, jonka rahoittamiseen yhteisö on osallistunut.

46 §

Tuen ja valtionlainan takaisinperiminen tuen saajalta

Tämän lain nojalla myönnetyn tuen maksaminen lakkautetaan ja tuki määrätään osaksi tai kokonaan takaisin perittäväksi, jos tuki on käytetty muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty tai tuen saaja on antanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen olennaisesti vaikuttaneita virheellisiä tietoja tai menetellyt muutoin vilpillisesti.

Valtionlaina voidaan irtisanoa samoin perustein osaksi tai kokonaan heti takaisin maksettavaksi.

Tuen tai valtionlainan maksaminen voidaan lakkauttaa 1 momentissa säädetyn lisäksi ja ne voidaan määrätä osaksi tai kokonaan heti takaisin maksettavaksi, jos:

1) tuki tai laina on myönnetty tai maksettu väärin perustein;

2) tuen saaja on viiden vuoden kuluessa tuen viimeisen erän maksamisesta tai lainan viimeisen erän nostamisesta ilman pakottavaa syytä lopettanut tuen myöntämisen perusteena olevan toimintansa tai olennaisesti supistanut sitä;

3) tuen tai lainan saaja on avustuksen viimeisen erän maksamista tai lainan viimeisen erän nostamisesta seuraavien viiden vuoden

aikana ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumusta luovuttanut tuen kohteena olevaa omaisuutta muun kuin perintöoikeudellisen saannon kautta henkilölle, joka ei täytä tuen myöntämisen edellytyksiä;

4) lainoitettu tila tai sen osa myydään ulosottotoimin;

5) maatilataloutta tai yritystoimintaa harjoittavan tukea saaneen avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön, osuuskunnan tai osakeyhtiön omistussuhteet muuttuvat muun kuin perintöoikeudellisen saannon kautta siten, ettei yritystä voida enää rakenneasetuksen 5—12 artiklan säännösten mukaan pitää tukemiskelpoisena;

6) yhteenliittymä purkautuu ennen kuin kuusi vuotta on kulunut tuen myöntämisestä;

7) tuki- tai lainapäätöksessä taikka tuen perusteena olleessa asiakirjassa asetettuja ehtoja ei ole noudatettu;

8) tuen saaja kieltäytyy antamasta tämän lain mukaista tarkastustoimintaa suorittaville tarkastajille tuen käyttöön tai valvontaan liittyviä tietoja taikka tili- tai muita asiakirjoja tai avustamasta tarpeellisessa määrin tarkastuksen suorittamisessa;

9) vakuuden arvo on siinä määrin alentunut, että lainasta maksamatta olevan pääoman periminen vaarantuu ja arvon aleneminen johtuu tuen saajasta;

10) koron tai lyhennyksen suorittaminen on viivästynyt kauemmin kuin kolme kuukautta;

11) jos lainansaaja tai takaaja on joutunut konkurssiin tai hakee akordia muutoin kuin velkajärjestelyn yhteydessä taikka jos takaaja on kuollut eikä lainansaaja ole kehoituksista huolimatta asettanut lainan antajan hyväksymää riittävää vakuutta;

12) tuen lakkauttamiseen, takaisin perimiseen tai lainan irtisanomiseen on muu näihin verrattava painava syy.

Asianomainen ministeriö päättää myöntämiensä avustusten takaisin perimisestä ja niiden maksamisen lakkauttamisesta. Muutoin tuen takaisinperimisestä ja maksamisen lakkauttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus. Valtioneuvosto päättää tarvittaessa siitä ajasta, jonka kuluessa tuki on perittävä takaisin. Tuen takaisinperimiseen ei saa ryhtyä enää sen jälkeen, kun 10 vuotta on kulunut tuen viimeisen erän maksamisesta.

Luottolaitos voi irtisanoa korkotukilainan heti takaisinmaksettavaksi, jos korkotuki on 1 momentissa mainituilla perusteilla päätetty lakkauttaa. Luottolaitoksen tulee irtisanoa

valtionlaina, kun työvoima- ja elinkeinokeskus on lainvoimaisesti määrännyt lainan irtisanottavaksi. Luottolaitos voi irtisanoa sekä valtionlainan että korkotukilainan, jos 3 momentin 9—11 kohdassa mainitut edellytykset ovat olemassa.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnon-alan myöntämän maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuen osalta noudatetaan, mitä yritystuesta annetussa laissa (1136/1993) tuen takaisinperinnän perusteista ja edellytyksistä säädetään.

47 §

Vastuu varojen palauttamisesta eräissä tapauksissa

Jos valtio on Euroopan yhteisön yhteistä maatalouspolitiikkaa tai rakennerahastoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitetun jäsenvaltion vastuun perusteella velvollinen maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin Euroopan yhteisön varoja, tuen välittäjä on velvollinen maksamaan valtiolle sen komissiolle suorittaman määrän täysimääräisenä kuluineen, jos varojen takaisinmaksu on johtunut välittäjän virheellisestä menettelystä tai jos välittäjä on ohjelmasiisakirjan perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä. Varojen palauttamisesta päättää asianomainen ministeriö.

48 §

Pinta-ala- ja kotieläinperusteisen tuen sekä metsätaloustuen takaisinperiminen

Edellä 11 §:n 1 momentissa tarkoitetun, muuhun kuin varsinaiseen metsästystoimenpiteeseen tai muuhun metsätaloustoimenpiteeseen myönnetyn tuen lakkauttamisen ja takaisinperinnän osalta on noudatettava, mitä neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3508/92 ja sen nojalla annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3887/92 säädetään väärin perustein myönnetystä hehtaari- tai kotieläinperusteisesta tuesta. Tuki voidaan lakkauttaa tai maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n nojalla. Mainittua menettelyä sovelletaan lisäksi pellonmetsitykseen liittyvään metsityksenhoitopalkkioon ja tulonmenetyskorvaukseen.

Takaisinperintää koskeva päätös voidaan

panna ulosottotoimin täytäntöön ennen pää-
töksen lainvoimaa siten kuin verojen ja mak-
sujen perimisestä ulosottotoimin annetussa
laissa (367/1961) säädetään.

49 §

*Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja
ennakkotieto*

Tuen saajan on välittömästi ilmoitettava
tuen myöntäjälle sellaisesta olosuhteiden
muutoksesta, joka saattaa aiheuttaa tuen ta-
kaisinperimisen tai lakkauttamisen taikka
valtionlainan irtisanomisen.

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa si-
tova ennakotieto siitä, aiheuttaako suunnit-
teltu toimenpide 1 momentissa tarkoitetun
seuraamuksen. Vastaava ennakotieto voi-
daan antaa myös tätä lakia edeltävän lainsää-
dännön mukaisten valtionlainojen ja myyn-
tihintasaamisten sekä korkotukilainojen,
avustusten ja muiden tukien osalta. Hake-
muksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysy-
mys, josta ennakotietoa haetaan ja esitet-
tävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.
Ennakotietoa ei anneta, jos hakemus asia-
sa on vireillä tai asia on viranomaisen toi-
mesta ratkaistu. Ennakotiedon antaa tuen
myöntävä viranomainen.

50 §

*Takaisinperimisen ja irtisanomisen
seuraamukset*

Jos tuen saaja on menetellyt 46 §:n 1 mo-
mentissa säädetyllä tavalla, voidaan takaisin
perittävää määrää korottaa enintään 20 pro-
sentilla taikka, jos menettely on erittäin tör-
keätä, enintään 100 prosentilla. Tässä pykä-
lässä säädettyä ei kuitenkaan sovelleta
11 §:ssä tarkoitettuihin tukiin.

51 §

*Takaisinmaksuvelvollisuuden yhteisvastuul-
isuus*

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useam-
malle, vastaavat kaikki tuen saajat yhteisvas-
tuullisesti tuen palauttamisesta valtiolle.
Tuen saajien kesken vastuu jakautuu siinä
suhteessa kuin tuen saaja on osallistunut
tuen palautusvelvollisuuden perusteena ollee-

seen toimintaan.

52 §

*Takaisin maksettavan määrän korko ja
viivästyskorko*

Takaisin perittävälle ja palautettavalle
avustukselle, korkohyvitykselle ja lainanhoi-
tokulujen korvaukselle sekä irtisanotulle val-
tionlainalle on maksettava korkolain
(633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun
korkokannan mukaista korkoa lisättynä kol-
mella prosenttiyksiköllä maksun suorittamis-
päivästä sen takaisinmaksupäivään saakka.
Jollei palautettavaa määrää makseta asetettu-
na eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista
viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentis-
sa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Maa- ja metsätalousministeriö voi erityi-
sestä syystä päättää, että 1 momentissa tar-
koitettu korko jätetään osaksi tai kokonaan
perimättä.

53 §

Tukipäätöksen ehdot

Tässä laissa säädetyt tuen maksamisen ja
takaisinperimisen perusteet on otettava tuki-
päätöksen ehdoiksi. Tukipäätökseen voidaan
ottaa lisäksi myös muita tarpeellisia tuen
maksamisen ja takaisin perimisen ehtoja sen
mukaan kuin Euroopan yhteisön asetuksissa
tai komission päätöksissä edellytetään tai
valtioneuvoston päätöksellä säädetään.

54 §

Saamisten periminen

Takaisinperintää koskeva päätös voidaan
ulosottotoimin panna täytäntöön sen jälkeen
kun päätös on saanut lainvoiman.

55 §

Viranomaiset

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat
maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja met-
sätalousministeriön tietopalvelukeskus, työ-
voima- ja elinkeinokeskukset, metsäkeskuk-
set ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomai-

set. Maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tukea koskevalta osalta tämän lain täytäntöönpanosta huolehtii myös kauppa- ja teollisuusministeriö. Maatalouden ympäristötuen täytäntöönpanosta huolehtii maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Valtioneuvoston päätöksellä säädetään tarkemmin toimivallan jaosta kysymyksessä olevien ministeriöiden kesken.

Vesihuolto-, vesistö- ja ympäristöhoitohankkeiden tukeen sovelletaan, mitä yhdyksuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa viranomaisten toimivallasta säädetään tai kysymyksessä olevissa asioissa ministeriöiden toimivallasta muutoin säädetään. Täytäntöönpanoon kuuluvia tehtäviä suorittavien viranomaisten ja muiden organisaatioiden, kuten paikallisten toimintaryhmien välisestä tehtävien jaosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston päätöksellä.

Valtioneuvosto voi päättää, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan kuuluvien asioiden osalta kyseisen ministeriön esityksestä, että tämän lain mukaisissa tehtävissä käytetään apuna lääninhallituksia, alueellisia ympäristökeskuksia, metsäkeskuksia sekä muitakin kunnan viranomaisia kuin maatalousviranomaisia samoin kuin KERA Oyj:tä ja alan neuvontajärjestöjä.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää, milloin tehtävissä voidaan käyttää apuna kasvintuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia.

Edellä 3 luvussa tarkoitetun ohjelman tai hankkeen toimeenpano voidaan antaa kunnan, kuntayhtymän taikka muun oikeustoimikelpoisen alueellisen toimielimen tehtäväksi siten kuin valtioneuvoston päätöksellä tarkemmin säädetään. Alueellinen toimielin vastaa valtiolle ohjelman tai hankkeen toteuttamisesta sekä sitä varten myönnettyjen varojen käytöstä.

56 §

Korvaukset

Tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta kunnalle aiheutuvista kustannuksista ei makseta valtion varoista muuta kuin kuntien valtionosuuslaissa (1147/1996) säädettyä korvausta.

Neuvontajärjestöille suoritettavista maksuista määrää maa- ja metsätalousministeriö.

Milloin kysymys on yksittäistapauksia koskevista tuen valvontaan ja takaisinperimiseen liittyvistä tehtävistä, valtion viranomaiset ovat velvolliset avustamaan maa- ja metsätalousministeriötä sekä 12 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tuen osalta myös kauppa- ja teollisuusministeriötä ja niiden alaisia viranomaisia korvauksetta.

57 §

Viittaussäännös

Tätä lakia täytäntöönpantaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 2 §:n 3 momentissa, 4 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa säädetään. Lisäksi tämän lain 11 §:ssä tarkoitettuun tukeen sovelletaan edellä mainitun lain 3 §:ää sekä 6 §:n 2 ja 3 momenttia.

58 §

Muutoksenhaku

Asianosainen saa hakea muutosta työvoima- ja elinkeinokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon päätöksestä.

Ratkaisuihin, joita tehdään maatalouden ympäristötuesta, pysyvän luonnonhaitan korvaamiseksi myönnettävästä tuesta ja pellon metsityksen tuesta, sovelletaan, mitä maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 10 §:ssä säädetään.

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen, joka koskee maataloustuotteiden jalostukseen ja markkinointiin myönnettävää tukea, sovelletaan, mitä yritystuesta annetussa laissa säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön päätökseen saa hakea muutosta siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

59 §

Muutoksenhaku eräissä tapauksissa

Päätökseen, joka koskee 12 §:n 2 kohdassa tarkoitettua tukea, saa hakea muutosta siten kuin muutoksenhausta hallintolainkäyttölaissa säädetään.

60 §

Muutoksenhakumenettely

Valituskirjelmä voidaan toimittaa 58 ja 59 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa muutoksenhakuviranomaiselle tai sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka päätökseen muutosta haetaan. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen on lähetettävä valituskirjelmä sekä asiassa kertyneet asiakirjat ja lausuntonsa valituksesta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle.

61 §

Muutoksenhaku maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamaan päätökseen asiassa, joka koskee avustuksen tai muun tuen takaisinperintää tai lakkauttamista, lainan irtisanomista taikka vapaaehtoisen velkajärjestelyn raukeamista, saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuten maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valituslupa voidaan myöntää, jos:

1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhteneväisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;

2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai

3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

62 §

Päätöksen tiedoksianto

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen avustusta tai muuta tukea tai maksuhelpotusta koskevasta hakemuksesta antama päätös saadaan toimittaa hakijalle tiedoksi postitse tavallisena kirjeenä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksen tiedoksiannossa muissa tapauksissa noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) säädetään.

63 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia sekä avustusten ja muun tuen myöntämistä koskevat päätökset ovat kuitenkin maksuttomia. Velkajärjestelyä ja muita luottojen maksuhelpotuksia koskevat päätökset ovat maksuttomat myös maaseutuelinkeinojen valituslautakunnassa.

64 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvosto voi tarvittaessa antaa tätä lakia tarkemmat säännökset Euroopan yhteisön asetuksissa jäsenvaltion päätettäväksi jätetyistä seikoista. Valtioneuvosto voi lisäksi antaa tuen hakemista, myöntämistä ja maksamista sekä tuen takaisinperimiseen liittyvää menettelyä koskevia määräyksiä. Valtioneuvosto voi lisäksi antaa menettelyllisiä määräyksiä tuen saajan 27 ja 32 §:ssä tarkoitetun maksukyvyttömyyden ja lopullisen menetyksen toteamista, 27 ja 71 §:ssä tarkoitetun hyvityksen maksuajankohtaa, maksamista ja takaisinperimistä sekä velkajärjestelyä koskevien säännösten soveltamisesta aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyihin lainoihin.

Maa- ja metsätalousministeriö antaa lakia ja valtioneuvoston päätöstä tarkemmat määräykset tarvittavien maksuvalmius-, kannat-

tavuus- ja muiden laskelmien, maaseutuyritysten kehittämissuunnitelmien sekä velkajärjestelysopimusten laatimistavasta. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa niin ikään kaupp- ja velkakirjakaavat, hakemus-, sopimus- ja päätöskaaavat sekä määrää hakijan omakustannusosuuden velkajärjestelysuunnitelmasta ja antaa tarkemmat määräykset kustannusten korvaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa myös tarkempia määräyksiä tuen hakemisen myöntämismenettelystä. Edellä mainituista seikoista voi myös kaupp- ja teollisuusministeriö antaa tarkempia määräyksiä siltä osin kuin on kysymys sen hallinnonalalle kuuluvasta maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin tuesta.

65 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttö

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan sen lisäksi, mitä niiden käyttämisestä on edellä säädetty, käyttää:

- 1) maan ja omaisuuden hankkimiseen;
- 2) hankitun omaisuuden hoitamiseen ja kunnostamiseen;
- 3) lainoituksesta aiheutuviin hoitomenoihin;
- 4) tämän lain 10 §:n, 13 §:n 1 momentin 1 kohdan sekä 16—22 §:n mukaisiin avustuksiin ja valtionlainoihin;

5) erityisestä syystä tämän lain 13 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osarahoittamiin avustuksiin 15 §:ssä tarkoitettuja hankkeita lukuun ottamatta;

6) maa- ja metsätalousministeriön ja työvoima- ja elinkeinokeskuksen hallinnassa olevan pellon metsittämiseen ja niiden hallinnassa olevilla metsämailla tarpeellisiin metsänhoito- ja metsänparannustöihin; sekä

7) maatilatalouteen ja maaseudun pienyritystoimintaan liittyvään tutkimustoimintaan ja niitä koskevien selvitysten tekemiseen.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää myös maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista edistävän yritystoiminnan toimintaedellytysten selvittämiseen ja kehittämiseen sekä pienyrittäjien tai pienyrittäjiksi aikovien koulutukseen. Tätä tarkoitusta varten voidaan varoja osoit-

taa myös työvoima- ja elinkeinokeskukselle, joka voi jakaa niitä edelleen kuntien käytettäväksi.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista saadaan maksaa palkkiota ja korvausta 36 ja 38 §:ssä tarkoitettuun menettelyyn liittyvistä kustannuksista.

66 §

Soveltaminen Ahvenanmaalla

Siltä osin kuin asia kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, sovelletaan tämän lain sijasta, mitä Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) nojalla asiasta säädetään.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

67 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tällä lailla kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annettu maaseutuelinkeinolaki (1295/1990) ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annettu laki (1303/1994) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

68 §

Varojen käyttö

Maaseutuelinkeinolain tarkoituksiin hankittua tai muulla tavoin saatua omaisuutta käytetään tämän lain voimaan tultua maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) 3 §:ssä säädettyihin tarkoituksiin.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja voidaan edelleen käyttää myös sellaisiin maaseutuelinkeinolain ja sitä edeltävän lainsäädännön mukaisesti loppuun saatettaviin hankkeisiin, joihin niitä on voitu käyttää tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

69 §

Aikaisemman lainsäädännön soveltaminen

Tämän lain voimaan tullessa maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain nojalla vireillä olevat asiat käsitellään loppuun mainittujen lakien mukaisesti.

Maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain sekä muun aikaisemman lainsäädännön toimeenpanon osalta sekä mainitun lainsäädännön nojalla syntyneen valtion, kunnan ja luottolaitoksen saamisen osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja niiden mukaisia sopimusehtoja.

Maaseutuelinkeinolain säännöksiä sovelletaan myös tämän lain voimaan tultua luontaiselinkeinolain (610/1984) ja porotalouslain (161/1990) nojalla vireille tuleviin asioihin siltä osin kuin mainituissa laeissa on viitattu maaseutuelinkeinolakiin. Valtionlain tilittämiseen sovelletaan kuitenkin, mitä säädetään tämän lain 28 §:ssä.

Valtioneuvoston päätöksellä voidaan antaa menettelytapoja koskevia 1—3 momentissa tarkoitettua lainsäädännöstä poikkeavia säännöksiä.

70 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaiset ohjelmaperusteiset tuet

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten 11—13 ja 15 §:ssä tarkoitettujen EU-osarahoitteisten ohjelmaperusteisten avustusten ja muiden tukien myöntämisessä, maksamisessa, valvonnassa ja muissa menettelyissä noudatetaan ohjelmakauden loppuun asti tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä, ellei Euroopan yhteisön säännöksistä muuta johdu.

71 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen valtionvastuu ja rahaliike

Aikaisemman lainsäädännön nojalla maatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettyjen valtionlainojen valtionvastuun osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 31 §:ää sovelletaan myös aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyihin lainoihin.

72 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten velkajärjestely

Tämän lain 6 luvussa tarkoitettu vapaaehtoinen velkajärjestely voidaan suorittaa myös maaseutuelinkeinolain, maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain, maatilalain (188/1977), maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain (1031/1986), ja muun niitä edeltävän lainsäädännön tai maaseutuelinkeinolain säätämisestä jälkeen valtioneuvoston päätösten nojalla maatalouteen, puutarhatalouteen ja maaseudun pienimuotoiseen yritystoimintaan myönnettyjen valtionlainojen ja korkotukilainojen sekä edellä mainitun lainsäädännön mukaisten valtion myyntihintasaamisten osalta noudattaen soveltuvin osin, mitä edellä 6 luvussa säädetään.

Vapaaehtoista velkajärjestelyä koskevan sopimuksen allekirjoittaa valtion puolesta työvoima- ja elinkeinokeskus.

Tämän lain 29 §:n 3 momenttia sovelletaan myös 1 momentissa mainittujen lakien mukaisiin lainoihin.

73 §

Aikaisemmin myönnettyjen valtionlainojen hoitopalkkiot

Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain sekä maaseutuelinkeinolain ja muun sitä edeltävän lainsäädännön nojalla myönnettyjen valtionlainojen hoitamisesta maksetaan luottolaitoksille hoito- ja muiden kustannusten korvausta siten kuin valtioneuvoston päätöksellä säädetään.

74 §

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten lainojen ja tukien irtisanominen, lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Aikaisemman lainsäädännön mukaisten tukien ja valtionlainojen lakkauttamisen, irti-

sanomisen ja takaisinperimisen osalta noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

75 §

Muutoksenhaku aikaisemman lainsäädännön nojalla tehdyistä ratkaisuksista

Tämän lain voimaan tultua työvoima- ja elinkeinokeskuksen, metsäkeskuksen ja maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan antamiin päätöksiin maaseutuelinkeinolain ja maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain mukaisissa asioissa haetaan muutosta siten kuin

58—61 §:ssä vastaavien asioiden osalta säädetään sen estämättä, mitä muutoksenhausta on aikaisemmin säädetty.

76 §

Viittaussäännökset

Milloin muualla laissa on viitattu maaseutuelinkeinolakiin tai maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annettuun lakiin, on sovellettava tämän lain vastaavaa säännöstä, jollei edellä ole toisin säädetty.

Laki

maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/1966) 2 § ja 3 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 § ja 3 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1307/1994, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a ja 3 b § seuraavasti:

2 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston muodostavat asutusrahastoon kuuluneet varat, rahaston toiminnasta kertyvät tai lahjoituksina saadut varat sekä ne varat, jotka valtion talousarviossa rahastoon siirretään sekä maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) 8 §:n 3 momentin nojalla rahaston varoista rahoitetun tuen osarahoituksena rahastoon tuloutetaan.

3 §

Rahaston varoja voidaan käyttää 1 momentissa säädettyihin tarkoituksiin tarpeellisten maa- ja vesialueiden ostamiseen tai vaihtamiseen. Maa- ja vesialueita voidaan ostaa, vaihtaa ja luovuttaa käypää hintaa vastaan siten kuin maa- ja metsätalousministeriö tarkemmin määrää. Hankittua omaisuutta voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain

tarkoituksiin, milloin se sanotuin tavoin käytettynä on selvästi tarkoituksenmukaisempaa. Tällöin noudatetaan, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/1978) säädetään. Maa- ja metsätalousministeriö tai työvoima- ja elinkeinokeskus voi kiinteistönmuodostamislaisissa tarkoitettujen toimitusmiesten esityksestä myös siirtää hallinnassaan olevaa omaisuutta käytettäväksi uusjaossa toimitusmiesten esittämällä tavalla tämän lain mukaan maansaantiin oikeutettujen tilojen koon suurentamiseksi ja jakoalueen tilussijoituksen parantamiseksi. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin kuin tämän lain mukaisiin tarkoituksiin sen mukaan kuin siitä erikseen lailla säädetään. Valtion talousarviossa varoja voidaan osoittaa myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoja käytettäessä on erityisesti edistettävä maa-

seutuelinkeinojen rahoituslain mukaisia ta-
voitteita.

3 a §

Rahaston varoihin kuuluvaa kiinteää omaisuutta luovutettaessa tulee työvoima- ja elinkeinokeskuksen asettaa ostajaksi ilmoittautuneet keskinäiseen etusijajärjestykseen. Etusijajärjestyttä harkittaessa on erityisesti otettava huomioon muodostuvien maatilojen elinkelpoisuus ja tilusten tarkoituksenmukainen sijainti sekä hakijoiden edellytykset menestystä maatilatalouden harjoittajina. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen edellä mainittuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta maaseutuelinkeinojen rahoituslain tarkoituksiin luovutetun omaisuuden osalta huolehtii valtion puolesta työvoima- ja elinkeinokeskus. Ostajan on allekirjoitettava

kauppakirja työvoima- ja elinkeinokeskuksen asettaman 30 vuorokauden pituisen määräajan kuluessa uhalla, että työvoima- ja elinkeinokeskus voi katsoa oikeuden ostamiseen rauenneeksi.

Velaksi jäävälle myyntihinnan osalle peritään korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Viivästyneille maksuerille peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

3 b §

Valtio on vapaa suorittamasta kunnallis- ja kirkollisveroa tämän lain mukaan hankitun tilan tai alueen tuloista siltä kalenterivuodelta, jona omaisuus on tullut maa- ja metsätalousministeriön hallintaan.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle 14 päivänä tammikuuta 1938 annetun lain (23/1938) 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1—3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1301/1990, seuraavasti:

1 §

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen, jolle ilmoitetaan pakkohuutokaupan toimittamisesta, ei tarvitse saattaa maa- ja metsätalousministeriölle sen ratkaistavaksi 1 momentin mukaan kuuluvaa kiinteistön lunastamista koskevaa asiaa, milloin kysymys on kiinteistöstä, joka ei sovellu maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966) tai muutoin valtion tarkoituksiin.

7 §

Tämän lain mukaan lunastetun kiinteistön käyttämisessä noudatetaan, mitä maatilatalouden kehittämisrahastosta annetussa laissa säädetään tai sen nojalla määrätään maan käyttämisestä.

Milloin lunastettu kiinteistö tai sen osa käytetään maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain tarkoituksiin, se voidaan antaa kiinteistön entiselle omistajalle tai hänen aviopuolisollensa taikka heidän tai jomankumman heistä perintökaaren (40/1965)

2 luvussa tarkoitetulle sukulaiselle, ottolap-
selle tahi kasvattilapselle taikka tällaisen
henkilön aviopuolisolle, vaikka maaseu-
tuelinkeinojen rahoituslain (/) 5 §:ssä tai
sen nojalla säädettyjä edellytyksiä ei olisi-
kaan olemassa. Lunastettu kiinteistö tai sen
osa voidaan antaa myös yhteisesti kahdelle
tai useammalle henkilölle.

Edellä 2 momentissa tarkoitetulle henkilöl

le voidaan muodostaa asuntotila tai -tontti.
Asuntotilan tai tontin myyntihinnan korosta
ja muista maksuehdoista säädetään asetuk-
sella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella sää-
dettävänä ajankohtana.

Laki

kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kestävän metsätalouden rahoituksesta 12 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain
(1094/1996) 25 §:n 2 momentti seuraavasti:

25 §

*Euroopan unionin osaksi rahoittamat
ohjelmat*

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään,
tulee tukea Euroopan unionin osaksi rahoit-
tamiin toimenpiteisiin myönnettäessä noudat-
taa, mitä Euroopan yhteisön säädöksissä

säädetään tai niiden nojalla annetuissa Eu-
roopan unionin toimielinten päätöksissä
määrätään taikka mitä maaseutuelinkeinojen
rahoituslaissa (/) säädetään tuen
myöntämisen edellytyksistä, tuen määrästä
sekä tuen takaisinperimisestä ja muista eh-
doista.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella sää-
dettävänä ajankohtana.

Laki

kiinteistönmuodostamislain 67 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetun kiinteistönmuodostamislain (554/1995)
67 §:n 1 momentin 3 kohta seuraavasti:

67 §

Uusjako saadaan suorittaa, jos siitä saatava
hyöty on kustannuksia ja haittoja suurempi
ja jos uusjaolla voidaan:

hankitun alueen käyttämistä.

3) edistää maatilatalouden kehittämisrahas-
tosta annetun lain (657/1966) tarkoituksiin

Tämä laki tulee voimaan asetuksella sää-
dettävänä ajankohtana.

Laki

yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun lain (56/1980) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 444/1996, seuraavasti:

1 §

Jollei maaseutuelinkeinojen rahoituslaista (/) muuta johdu, tätä lakia sovelletaan myös myönnettäessä yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteisiin sellaisia avustuksia, joiden

rahoittamiseen saadaan tukea Euroopan yhteisön rakennerahastoista.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

kalatalouden korkotukilainoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalatalouden korkotukilainoista 9 päivänä tammikuuta 1976 annetun lain (1/1976) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1299/1990, seuraavasti:

2 §

Kalastajalainaa ei saa myöntää, jos kysymys on maaseutuelinkeinojen rahoituslaissa (/) tarkoitetun pienyritystoiminnan piiriin kuuluvasta muualla kuin merialueilla tapahtuvasta kalastusyritystoiminnasta. Sanottu ei kuitenkaan koske kustannuksiltaan maa- ja metsätalousministeriön määräämää kokoa suurempia hankkeita. Korkotukilainaa ei saa

myöntää henkilölle tai yritykselle, joka saman omaisuuden hankkimista varten on saanut lainaa valtion varoista tai varoista, joiden osalta valtio maksaa lainan antajalle korkohyvitystä.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseutuelinkeinojen hallinnosta kunnissa 20 päivänä joulukuuta 1991 annetun lain (1558/1991) 1 § seuraavasti:

1 §

Kunnan on huolehdittava alueellaan maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) sekä muiden maaseutuelinkeinoja koskevien lakien, asetusten ja päätösten täytäntöönpanosta siten kuin siitä erikseen säädetään.

Kunnan on annettava maa- ja metsätalousministeriölle, maa- ja metsätalousministeriön

tietopalvelukeskukselle, työvoima- ja elinkeinokeskukselle ja muille valtion viranomaisille virka-apua, lausuntoja ja selvityksiä maaseutuelinkeinoihin liittyvissä asioissa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

yritystuesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritystuesta 10 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1136/1993) 2 §:n 3 momentti seuraavasti:

2 §

Hankkeeseen, johon on myönnetty maaseutuelinkeinojen rahoituslaissa (/) tarkoitettua avustusta, ei voida myöntää tässä laissa tarkoitettua tukea.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

aravalain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun aravalain (1189/1993) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

keinojen rahoituslain (/) nojalla tai muun lain nojalla maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Tämän lain nojalla ei myönnetä lainaa sellaisiin asuntoihin, joita varten voidaan myöntää lainaa tai korkotukea maaseutuelin-

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan omistusasuntolainojen korkotuesta 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1204/1993) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

nojalla tai muun lain nojalla maatilatalouden kehittämisrahaston varoista.

Tämä laki ei koske omistusasuntoja, joita varten voidaan myöntää lainaa tai korkotukea maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/)

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

perintökaaren 25 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/1965) 25 luvun 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1303/1990, seuraavasti:

4 §

Jos tilanpidon jatkajan lisäksi muullakin jakohetkellä perillisasemassa olevalla perillisellä tai yleistestamentin saajalla on riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen, maatilasta voidaan jaon yhteydessä osoittaa 2 §:ssä säädetyin ehdoin alueita tällaiselle perilliselle tai yleistestamentin saajalle itsenäisen elinkelpoisen maatilana muodostamista varten. Näin voidaan kuitenkin menetellä vain, jos alueiden erot-

tamisella ei poisteta sovelialta tilanpidon jatkajalta ja tämän momentin mukaisesti alueita saavalta mahdollisuutta maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) ja Ahvenanmaalla vastaavan maakuntalainsäädännön mukaisiin tukitoimenpiteisiin jaon yhteydessä muodostuvien maatilojen osalta.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

luopumiseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/1974) 1 a §, 6 §:n 1 momentin 1—3 kohta ja 6 b §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 a §, 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 b §:n 1 momentti laissa 1304/1990, 6 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 356/1976 ja 2 kohta mainituissa laeissa 356/1976 ja 1304/1990, seuraavasti:

1 a §

Maatilaa pidetään jatkamiskelpoisena, jos sillä maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) 5 §:n 2 momentin mukaan on taloudelliset edellytykset kannattavan toiminnan harjoittamiseen.

6 §

Maatilan omistajan katsotaan luopuneen tässä laissa tarkoitettuun tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän luovuttaa maatilansa

1) maa- ja metsätalousministeriölle;

2) yksityiselle viljelijälle lisäalueeksi tai tämän puolisolle viljelijän maatilaa sopivaksi lisäalueeksi edellyttäen, että tila on ennestään jatkamiskelpoinen tai että se muo-

dostuu jatkamiskelpoiseksi lisäalueen hankkimisen vuoksi;

3) tulevalle tilanpidonjatkajalle lisäalueeksi tämän vanhempien tai toisen heistä omistamaan maatilaa, jos tilanpidonjatkaja voi saada maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaista maanostolainaa kysymyksessä olevan tilan hankkimista varten sen mukaan kuin maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla säädetään;

6 b §

Yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan tässä laissa ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, joka täyttää maaseutuelinkeinojen rahoituslain 5 §:n 3 ja 4 momentissa sääde-

tyt tuen saamisen henkilökohtaiset edellytykset.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 13 ja 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien luopumistuesta 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1293/1994) 13 §:n 1 momentti ja 40 §:n 2 momentti seuraavasti:

13 §

Edellä 10—12 §:ssä tarkoitetut luopumistavat voidaan myös yhdistää. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, pelto voidaan myös myydä työvoima- ja elinkeinokeskukselle luovutettavaksi edelleen tässä laissa tarkoitettujen edellytykset täyttävälle luovutuksensaajalle käytettäväksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) mukaisiin tarkoituksiin.

40 §

Jollei tässä laissa muuta säädetä, luopumistuen valvontaan, takaisinperintään, rahaliikenteen hoitamiseen sekä varojen palauttamiseen sovelletaan maaseutuelinkeinojen rahoituslain säännöksiä soveltuvin osin.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

varainsiirtoverolain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä marraskuuta 1996 annetun varainsiirtoverolain (931/1996) 14 § seuraavasti:

14 §

Eräät maatalouselinkeinolainsäädännön mukaiset luovutukset

Veroa ei ole suoritettava, jos:

1) luovuttajana on valtio ja luovutus tapahtuu maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain (657/1966), porotalouslain (161/1990), luontaiselinkeinolain (610/1984) tai kolttalain (253/1995) mukaisiin tarkoituksiin;

2) luovutuksensaajalle on myönnetty 1 kohdassa tarkoitetun lain tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain (/) mukainen laina kiinteistön tai sen osan hankkimista varten; tai

3) luovutuksensaajan vastattavaksi on siirretty 2 kohdassa tarkoitettu laina tai 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua lainsäädäntöä vastaavan aikaisemman lainsäädännön mukainen laina tai myyntihintasaatava, jos hänelle olisi voitu myöntää laina 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua lainsäädännön mukaan.

Verovapauden edellytyksenä on työvoima- ja elinkeinokeskuksen antama todistus siitä, että luovutus tapahtuu 1 momentin 1 kohdassa mainittuun tarkoitukseen tai että luovutuksensaajalle on myönnetty 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu laina tai hänen vastattavakseen on siirretty 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laina.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tätä lakia sovelletaan sen voimaantulon jälkeen tehtyihin luovutuksiin.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 1999
